

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 27 juli 2021
(OR. en)

11082/21

DEVGEN 144
SUSTDEV 103
ACP 77
RELEX 698
ASIM 57
MAMA 133
COEST 189
COAFR 214
FIN 646

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	26 juli 2021
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2021) 415 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH REVISIONSRÄTTEN om förvaltningen av garantifonden inom Europeiska fonden för hållbar utveckling

För delegationerna bifogas dokument – COM(2021) 415 final.

Bilaga: COM(2021) 415 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 26.7.2021
COM(2021) 415 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH
REVISIONSRÄTTEN**

om förvaltningen av garantifonden inom Europeiska fonden för hållbar utveckling

INNEHÅLL

1. Inledning.....	2
2. Bakgrund	2
3. Förvaltningen av EFHU-garantifonden under 2020.....	3
3.1. Ekonomisk förvaltning.....	3
3.2. Marknadsutvecklingen	3
3.3. Portföljens sammansättning och viktigaste egenskaper	4
3.4. Verksamhetsresultat	5
4. Räkenskaper	5
4.1. EFHU-garantifondens årsredovisning per den 31 december 2020	6
4.2. Avsättning	7
5. Bedömning av lämpligheten hos EFHU-garantifondens målbelopp och nivå.....	8

1. INLEDNING

Den rättsliga grunden för denna rapport är förordning (EU) 2017/1601 (*EFHU-förordningen*). I artikel 16.3 i EFHU-förordningen föreskrivs att kommissionen varje år ska överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och revisionsrätten om förvaltningen av EFHU-garantifonden under det föregående kalenderåret, inbegripet en bedömning av frågan huruvida avsättningen till och nivån på EFHU-garantifonden är lämplig och av behovet av påfyllning.

2. BAKGRUND

Genom Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU) finansieras insatser i Afrika och EU:s grannskap, såväl blandfinansieringsinsatser som EFHU-garantin.

EFHU-garantin är ett viktigt innovativt instrument som används för att minska de risker som sammanhänger med investeringar i hållbar utveckling i partnerländerna. Den bidrar till att mobilisera investeringar, främja en hållbar och inkluderande ekonomisk och social utveckling, maximera additionaliteten samt attrahera medel från den privata sektorn. Garantin ska fungera som en riskreduceringsmekanism, så att finansiering från den privata sektorn kan attraheras samtidigt som man undviker marknadsnedvridningar.

EFHU-garantin ska inte överstiga 1,5 miljarder euro och ska komma från unionens allmänna budget. Ytterligare bidrag från andra aktörer till stöd för EFHU-garantifonden inkluderar 50 miljoner US-dollar från Bill and Melinda Gates Foundation, 9,6 miljoner euro från Danmark, 300 000 euro från Tjeckien och 100 000 euro från Estland.

Enligt artikel 14 i EFHU-förordningen ska garantifonden utgöra en likviditetsbuffert som ska användas för att betala berättigade motparter vid anspråk på EFHU-garantin. Unionen har ställt 750 miljoner euro till förfogande för att täcka dess finansiella åtaganden, vilket motsvarar 50 % av EU:s garantiåtaganden.

EFHU-garantifonden inrättades 2018. Per den 31 december 2020 hade 799 miljoner euro betalats in till fonden.

Information om resultatet som uppnåtts av EFHU-garantifonden under 2019 lämnades av kommissionen till Europaparlamentet, rådet och revisionsrätten i rapporten om förvaltningen av EFHU-garantifonden¹.

¹ COM (2020) 346.

3. FÖRVALTNINGEN AV EFHU-GARANTIFONDEN UNDER 2020

3.1. Ekonomisk förvaltning

EFHU-garantifondens investeringsportfölj investeras i enlighet med de förvaltningsprinciper som föreskrivs i kommissionens beslut C(2017) 7693 av den 22 november 2017, vilket även är tillämpligt på riktlinjerna för kapitalförvaltningen av EFHU-garantifonden.

Enligt riktlinjerna ska tillgångarna i investeringsportföljen ge tillräcklig likviditet i förhållande till eventuella anspråk på garantin, samtidigt som strävan ska vara att optimera avkastningen och riskerna till en nivå som är förenlig med upprätthållandet av en hög grad av säkerhet och stabilitet.

Investerings- och riskhanteringsstrategier har antagits för att spegla investeringsmålen och marknadsutsikterna. Målet för investeringsstrategin har varit en ökad diversifiering inom ett antal olika tillgångsklasser med fast avkastning.

3.2. Marknadsutvecklingen

Marknadsutvecklingen under 2020 dominerades av spridningen av covid-19-viruset, dess förödande effekter på folkhälsan och den globala ekonomin, samt de snabba politiska åtgärderna från regeringar och centralbanker.

Marknaderna för fast avkastning inledde året optimistiskt, tack vare framstegen i handelsförbindelserna mellan USA och Kina samt en övergripande positiv känsla kring ekonomin. Avkastningen på de tioåriga tyska statsobligationerna nådde som högst upp till -0,16 % i mitten av januari, vilket skulle visa sig vara toppnivån för hela året.

Senare under året drabbades mer än halva världens befolkning av total nedstängning när hotet från viruset tydliggjordes. Detta innebar en global chock för både utbud och efterfrågan, särskilt för personliga tjänster. Finansmarknader över hela världen drabbades av plötslig chock i kombination med stor riskovilja och volatilitet. Det efterföljande behovet av kontanter innebar att många investerare snabbt sålde tillgångar, vilket ledde till störningar och risker för finansmarknadernas stabilitet.

Aktiemarknaderna rasade och investerarna riktade in sig på säkra tillgångar, som tyska statsobligationer, där avkastningen sjönk till årets lägsta nivå -0,86 % i mitten av mars. De amerikanska statsobligationerna sjönk ännu mer, på grund av de två nödsänkningarna av den amerikanska centralbankens räntesats till ett totalt värde på 150 baspunkter i början av mars. Säkra avkastningar vände sedan och tillsammans med resten av den fasta avkastningen steg de högre mitt i förvirringen på marknaden med begränsad likviditet. Den tyska statsobligationen återhämtade sig till -0,20 % tio dagar efter att ha nått den lägsta nivån för året. Marginalen mellan andra europeiska statsobligationer och den tyska statsobligationen blev avsevärt större, liksom för samtliga övriga tillgångsklasser med fast avkastning.

För att återskapa förtroendet införde regeringarna räddningspaket samtidigt som centralbankerna genomförde penningpolitiska stimulanser (dvs. sänkningar av styrräntor och/eller köp av tillgångar) i en aldrig tidigare skådad utsträckning för att lugna ner marknaderna och för att den totala värderingen av tillgångar skulle stiga igen. Efter en volatil mars stabiliserade sig räntemarginalerna från april och framåt och rörde sig sedan nedåt. Tillkännagivandet av aldrig tidigare skådade finanspolitiska paket i världen och i Europa, särskilt Next Generation EU-paketet på 750 miljarder euro, innebar att den totala avkastningsnivån ökade något i juni. Dock visade centralbankerna beslutsamhet och vidtog åtgärder för att säkerställa gynnsamma finansieringsförhållanden parallellt med hantering av nedåtrisker. Resterande del av året minskade avkastningar och räntemarginaler i euroområdet generellt, medan investerarnas förtroende fortsatte att stärkas tack vare framsteg med vaccinationer och prognoser om ytterligare stimulanser efter det amerikanska presidentvalet i november. De tyska statsobligationerna avslutade året på -0,57 %.

Totalt gav utvecklingen av marknaderna för fast avkastning flera attraktiva investeringsmöjligheter, trots att den kännetecknades av en mycket hög volatilitet, vilket i sin tur bidrog till en positiv avkastning för EFHU-garantifonden i slutet av året.

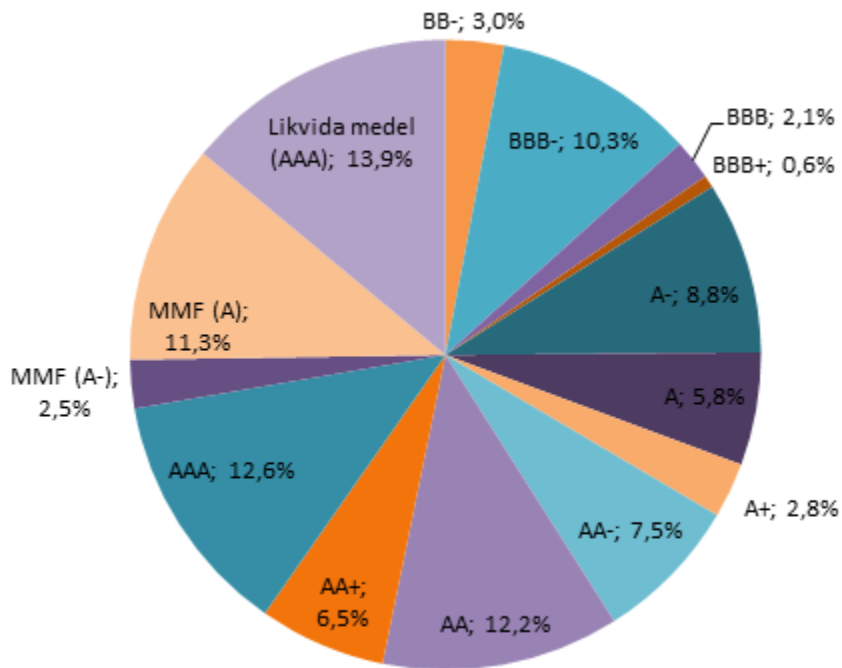
3.3. Portföljens sammansättning och viktigaste egenskaper

För att investeringsmålen ska nås förvaltas tillgångarna i EFHU-garantifondens investeringsportfölj i enlighet med en investeringsstrategi. Denna strategi uttrycks som ett referensvärde som är vägledande för fördelningen till olika kategorier av berättigade finansiella tillgångar i portföljen.

I december 2020 bestod investeringsportföljen främst av statspapper, värdepapper emitterade av regionala myndigheter, överstatliga myndigheter och organisationer samt utländska statspapper (46 % av marknadsvärdet jämfört med ett referensvärde på 52 %), obligationer utan säkerhet emitterade av företag och finansinstitut (14 % av marknadsvärdet jämfört med ett referensvärde på 18 %) och säkerställda obligationer (14 % av marknadsvärdet jämfört med referensvärdet 0 %). Resterande del av portföljen bestod framför allt av andelar i penningmarknadsfonder.

I slutet av 2020 var andelen obligationer som uppfyller kriterierna för miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning 12 %.

Portföljdurationen uppgick i slutet av 2020 till 2,41 år, och EFHU-säkerheterna har följande kreditbetyg:

Huvuddelen av portföljen är investerad i likvida värdepapper och penningmarknadsinstrument och en lämplig andel (32 % av det totala portföljvärdet) förfaller inom 12 månader.

Portföljens profil i fråga om löptid, kreditrisk och likviditet har anpassats till det kassaflöde som förväntas till följd av de av EFHU:s transaktioner som omfattas av EU-garantin (till exempel förutspådda anspråk och intäkter).

3.4. Verksamhetsresultat

Resultatet beräknas tidsviktat för att inte påverkas av portföljens storlek.

I ett marknadsklimat som kännetecknades av volatilitet när det gäller hälsa och historiskt låg avkastning levererade fonden ett årligt absolut resultat på 0,734 % (tidsviktat resultat, före kostnader och avgifter) år 2020. Denna avkastning ligger i linje med det årliga resultatet enligt EFHU:s riktmärke (0,507 %). Resultatet för 2020 för både referensvärdet och portföljen drevs dock i stor utsträckning på av positiva kurvor för intäkterna. Mot bakgrund av de historiskt låga nivåerna på avkastningen inom EU skulle portföljen kunna påverkas negativt under kommande år av motsatta kurvförändringar (dvs. stigande avkastning).

4. RÄKENSKAPER

Finansiell information om EFHU-garantifonden presenteras nedan. Inga anspråk ställdes på EFHU-garantin under 2020.

4.1. EFHU-garantifondens årsredovisning per den 31 december 2020

EFHU-garantifondens totala tillgångar uppgick per den 31 december 2020 till 804,12 miljoner euro. Tillgångarna utgjordes av investeringsportföljen med värdepapper klassificerade som tillgångar som kan säljas (692,00 miljoner euro) samt likvida medel (112,12 miljoner euro).

När det gäller resultaträkningen för 2020 blev årets resultat för EFHU-garantifonden -0,62 miljoner euro. Anledningen var främst den negativa räntan på likvida tillgångar, värdepapper och avgifter (-1,04 miljoner euro), som bara delvis kunde kompenseras med realiserade vinster på försäljning av värdepapper samt intäkter från utlåning av värdepapper (0,42 miljoner euro). Orealiserade kapitalvinster/-förluster på innehav som fanns kvar i EFHU-garantifonden vid utgången av 2020 återspeglas bara i värderingarna av innehaven, inte i det ekonomiska resultatet. Information om EFHU-garantifondens utveckling och realiserade kapitalvinster/-förluster finns i punkt 3.4.

Resultaträkning för räkenskapsåret 2020

(belopp i euro inom parentes – utgifter/förluster, utan parentes – vinster/intäkter)

	2020	2019
	Euro	Euro
Intäkter från löpande verksamhet	-	-
Kostnader från löpande verksamhet	-	-
Övriga kostnader från löpande verksamhet	(15 000)	(15 000)
<i>Revisionsarvoden</i>	(15 000)	(15 000)
RESULTAT FRÅN LÖPANDE VERKSAMHET	(15 000)	(15 000)
Finansiella intäkter	415 918	188 403
Ränteintäkter avseende	152 600	(54 689)
<i>Likvida medel</i>	-	-
<i>Tillgångar som kan säljas</i>	152 600	(54 689)
<i>Andra ränteintäkter</i>	-	-
Vinst på försäljning av tillgångar	250 985	240 839
Intäkter av värdepappersutlåning	12 333	2 253
Finansiella kostnader	(1 024 364)	(448 536)
Räntekostnader för likvida medel	(197 065)	(404 272)
Förlust på försäljning av tillgångar	(727 658)	(15)
Depåavgifter och andra finansiella kostnader	(99 641)	(44 249)
FINANSIELLT RESULTAT	(608 446)	(260 133)
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	(623 446)	(275 133)

Balansräkning per den 31 december 2020

(belopp i euro inom parentes – utgifter/förluster, utan parentes – vinster/intäkter)

TILLGÅNGAR

	den 31 december 2020	31 december 2019
	Euro	Euro
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	435 238 107	348 061 980
Finansiella tillgångar som kan säljas	435 238 107	348 061 980
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	368 878 530	251 527 281
Finansiella tillgångar som kan säljas	256 757 770	246 643 539
Fordringar (dvs. avgifter för värdepappersutlåning)	2 197	1 595
Likvida medel	112 118 563	4 882 147
<i>Löpande räkning</i>	<i>112 166 318</i>	<i>4 885 215</i>
<i>Upplupen ränta på likvida medel</i>	<i>(47 755)</i>	<i>(3 068)</i>
TOTALA TILLGÅNGAR	804 116 637	599 589 261

TILLGÅNGAR OCH SKULDER, NETTO

	den 31 december 2020	31 december 2019
	Euro	Euro
NETTOTILLGÅNGAR	804 091 888	599 567 587
Bidrag från EU:s budget	798 968 935	600 100 000
Reserv för verkligt värde	6 090 099	(188 713)
Balanserade vinstmedel	(343 700)	(68 567)
Ekonomiskt resultat för året	(623 446)	(275 133)
KORTFRISTIGA SKULDER	24 749	21 674
Övriga skulder	24 749	21 674
TOTALA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, NETTO	804 116 637	599 589 261

4.2. Avsättning

Medlen i EFHU-garantifonden kommer från unionens allmänna budget och från Europeiska utvecklingsfonden (EDF). Under den fleråriga budgetramen 2014–2020 var några av EFHU-garantifondens finansieringskällor följande: EDF:s allmänna reserv (400 000 000 euro) och unionens allmänna budget (350 000 000 euro). EFHU-garantifonden kan också erhålla frivilliga bidrag från medlemsstaterna och andra aktörer, avkastning på investerade medel, intäkter och indrivna belopp från försumliga gäldenärer. Estland, Tjeckien, Danmark och Bill and Melinda Gates Foundation gav ytterligare bidrag på totalt cirka 49 miljoner euro².

² Estland: 100 000 euro, Tjeckien: 300 000 euro, Danmark 9,4 miljoner euro, Bill and Melinda Gates Foundation: 39,2 miljoner euro (50 miljoner US-dollar)

Garantifonden inrättades 2018. Den 31 december 2020 uppgick de totala betalningarna från unionsfinansiering (både den allmänna budgeten och Europeiska utvecklingsfonden) till garantifonden, som ökat genom frivilliga bidrag, till 799 miljoner euro. Fram till utgången av 2020 hade inga anspråk ställts på EFHU-garantin.

5. BEDÖMNING AV LÄMPLIGHETEN HOS EFHU-GARANTIFONDENS MÅLBELOPP OCH NIVÅ

I EFHU-förordningen har EFHU-garantifondens målbelopp fastställts till 50 % av EU:s totala EU-garantiåtaganden som omfattas av unionens allmänna budget. Ytterligare frivilliga bidrag från medlemsstaterna eller andra aktörer innebär en avsättning på 100 %. Den nuvarande nivån för EFHU-garantins nettotillgångar är 804 miljoner euro.

Den 31 december 2020 hade totalt 18 avtal om EFHU-garantier på sammanlagt 1 549 miljoner euro ingåtts med tio finansinstitut, vilket översteg den inledande kapaciteten för EFHU-garantin tack vare ytterligare bidrag från givare. Syftet med EFHU är att åtgärda marknadsmisslyckanden och suboptimala investeringssituationer samtidigt som man uppmuntrar till finansiering av den privata sektorn. Under 2020 när covid-19-viruset spreds över världen beslutade sig kommissionen för att använda EFHU-garantin för att kunna hjälpa partnerländerna genom krisen. Detta innebar att EFHU-garantin snabbt behövde anpassas till de ekonomiska behov som uppstått på grund av den globala pandemin. Man fokuserade då på mikroföretag samt små och medelstora företag, finansiering i lokala valutor samt stöd till hälso- och sjukvårdssektorn. Befintliga avtal för finansiering av mikroföretag och små och medelstora företag uppdaterades och nya avtal förhandlades fram och undertecknades. En särskilt betydelsefull förändring var ett nytt avtal värt 400 miljoner euro för finansiering av distributionen av vaccin mot covid-19 till partnerländer.

Som förvaltare av EFHU-garantin och den tillhörande garantifonden ansvarar kommissionen för att säkerställa att likviditetsbufferten kan upprätthållas på den nivå som krävs. Kommissionen stöds av den tekniska arbetsgruppen för garantin (G-TAG) som består av kreditriskexperter vid olika europeiska finansinstitut. Gruppens uppgift är att tillhandahålla oberoende och opartisk teknisk sakkunskap om bankfrågor, inklusive riskövervakning under genomförandet de projekt som omfattas av garantin.

Enligt G-TAG-gruppens bedömning i sitt yttrande från januari 2021 som baseras på uppgifter från december 2020 ligger sannolikheten för att EFHU-fonden ska uttömmas under dess fullständiga livslängd (som beräknas till cirka 19 år) med antagandet om en genomsnittlig prissubventionering på 75 % med god marginal under risktoleransgränsen för EFHU med 10 % enligt det genomsnittliga antagandet. Detta gäller även det genomsnittliga antagandet med subventionering på 100 % vilket överensstämmer med de gränser som fastställts av EFHU-garantins riktlinjer för risktagande. EFHU:s risktoleransgräns kommer dock att överskridas vid högriskscenariot med antagandet om subventionerade avgifter med 75 % eller 100 %. Sannolikheten för att EFHU-fonden ska uttömmas under ett år är lägre än 0,02 % med antagandet om subventionerade avgifter med 75 % eller 100 %.